

mahi mihini, ko te tamaiti a Peneti. Kaore he mea i te whaka-ako i nga mahi o nga Whare Mahi Pata: kaore he mea i te whai i nga huarahi nunui o te mahi hiko, o nga waea rere-rangi, o nga waea korero takiwa: kaore he mea i te whai i te hohonutanga o te mahi ruuri whenua. Nga tini huarahi e takahia nei e nga tai-tamariki pakeha i te ra, i te tau, kaore i te puehu i te tapuae Maori. He aha? He kore e taea e te hinengaro Maori? E: ka taea. He aha? He kore arowhata hei pikinga: he kore huruhuru e rere ai te manu: he taimaha rawa ki te waiho ma nga matua anake te kaha. Na reira ka pae noa te nuinga ki te huarahi, kaore e tutuki ki te pito o te whainga.

Koia ra te tino take o te taha ki te matauranga hei whaka-arahanga i roto i nga ra nei. Tenei pea te ra e matara ai tetahi putea nui a te iwi Maori, kia riro ma te iwi Maori ano e whakatoko he kaupapa, ara, e whakaara he arowhata hei pikinga mo a ratau tamariki. Kua kitea ake tetahi putea i Poneke nei, engari kei nga ture e herehiere ana. Waiho ma nga ture ano e wewete.

NGA PAPA TIO.

KUA kokiritia e te Minita mo nga Moana (Minister of Marine) tetahi pire hei whakatikatika i te Ture Hi-ika (Fisheries Act). Kei roto tetahi rarangi e pa ana ki nga toka tio. Ko te whakamarama poto tenei o taua rarangi:—

(1.) Ka ahei te Kawana ki te kahiti, ki te wehe i tetahi wahi o te moana, e paria ana e te tai, a e pa tata ana ki tetahi kainga Maori, hei wahi rahui tio, e ahei ai ko nga Maori anake e mahi i nga tio o taua wahi hei kai ma ratau.

(2.) Ma tetahi Komiti Maori o nga Maori e noho tata ana ki taua papa tio, e whakahaere ona tikanga: a, ma te Minita mo nga Moana e whakamana taua Komiti.

(3.) Ko nga mahi ma te Komiti, he tieki i taua papa tio, he whakahaere i nga tikanga me nga wa tika mo te tangohanga i nga tio o taua wahi, a, he pupuri he whakahaere i nga moni e puta mai nga tio o taua wahi e hokona ana.

(4.) Mehemea ka kitea e te Komiti kua nui rawa nga tio rarahi, kua nui rawa atu i te kaha o nga Maori ki te kai, ka ahei ratau ki te hoko i etahi o aua tio ki te Minita, a, ko nga moni e puta mai e pupuri hei whakahaere i nga tikanga mo taua papa tio.

(5.) Kaua e whaimana te Komiti, tetahi Maori ranei ki te hoko ki te tapae atu ranei ki te pakeha i etahi tio o taua papa tio, haunga ia te mana o te Komiti i raro i te mana o te rarangi (4) i runga ake nei.

(6.) Ko te tangata e takahi ana i nga tikanga o tenei ture ka whainatia kia utu i te moni kaua e nuku atu i te £20.

Na, i te kokiritanga o te piri, he kupu i roto, kia tino rahuitia nga papa tio nei i waenganui i te 1 o nga ra o Noema me te 28 o nga ra o Pepuere. I whakahengia tenei e Tau Henare, Memu mo te Tai-tokerau, i te mea ko te wa tonu tera